

บทสรุปโครงการวิจัย

1. ชื่อเรื่อง การพัฒนาชุดสื่อต้านโภชนาการสำหรับครูปฐมวัยในเขตพื้นที่ภาคกลางตะวันตก : กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

2. รายชื่อนักวิจัย

2.1 หัวหน้าโครงการวิจัย

อาจารย์แก้วตา ริวเขียวโชติ

นักวิจัยในมหาวิทยาลัย

2.2 ผู้ร่วมวิจัย

อาจารย์จตุติกาญจน์ สังข์ยิ้ม

นักวิจัยในมหาวิทยาลัย

อาจารย์ธนัชพร มุสิกะบุตร

นักวิจัยในมหาวิทยาลัย

3. ความเป็นมา

เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กที่มีอายุระหว่าง 0 – 6 ปี ซึ่งเป็นวัยที่ควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ พัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาการทางด้านสติปัญญา นักจิตวิทยาพัฒนาการต่างเชื่อว่า พัฒนาการของเด็กในช่วงอายุแรกเริ่มนี้จะส่งผลต่อการพัฒนาและการเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับประสบการณ์การเรียนรู้ และการอบรมเลี้ยงดูที่เด็กได้รับในช่วงปฐมวัย (สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. 2555)

เด็กในแต่ละช่วงอายุจะมีความแตกต่างกันทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา แต่สิ่งที่เห็นได้อย่างชัดเจนที่สุด คือ ความแตกต่างทางด้านร่างกาย ซึ่งสามารถสังเกตได้จากลักษณะทางกายภาพโดยทั่วไป เช่น การเจริญเติบโต น้ำหนัก ส่วนสูง และภาวะโภชนาการของเด็ก แต่คำว่าพัฒนาการทางด้านร่างกายไม่ได้มีความหมายเฉพาะลักษณะทางร่างกายที่มองเห็นได้จากภายนอกเท่านั้น ดังที่สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์. (2551). ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางด้านร่างกายจะมีองค์ประกอบทั้งหมด 5 ส่วน ได้แก่ 1. การเจริญเติบโตทางด้านกายภาพ (Physical Growth) 2. วุฒิภาวะ (Maturation) 3. ประสาทสัมผัสและการรับรู้ (Sensation and Perception) 4. การเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อใหญ่ (Gross – motor Development) 5. การเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อเล็ก (Fine – motor Development) พัฒนาการทางด้านร่างกายทั้ง 5 ส่วนนี้ต้องมีการทำงานสอดรับกันและมีการเจริญเติบโตไปพร้อมๆ กัน มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และหล่อหลอมเป็นหน้าตาของการเรียนรู้ การเจริญเติบโตทางด้านกายภาพเป็นงานพัฒนาการทางกายวิภาคที่เป็นผลมาจากภาวะโภชนาการและการออกกำลังกาย น้ำหนักและส่วนสูงที่เพิ่มขึ้นจะเป็นสังขารของการทำงานของวุฒิภาวะที่เป็นงานทางด้านสรีระวิทยาของพัฒนาการที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านต่างๆ การทำงานที่สอดประสานกันระหว่างการเติบโตทางด้านกายภาพและวุฒิภาวะส่งผลให้การทำงานของประสาทสัมผัสและการรับรู้ยิ่งมีความคมชัดและแม่นยำขึ้น และผลรวมของการเติบโตทางด้านกายภาพ วุฒิภาวะ และประสาทสัมผัสและการรับรู้ส่งผลให้การเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในทำนองเดียวกัน การเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กก็ส่งเสริมให้การเติบโตทางด้านกายภาพ ประสาทสัมผัสและการรับรู้มีความสมบูรณ์

โภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัยมีความสำคัญอย่างยิ่ง นอกจากพัฒนาการของกล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแล้ว ดังที่ไพบูลย์ ชาวสวนศรีเจริญ (2544) กล่าวว่า โภชนาการเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกายโดยรวมให้มีการเจริญเติบโต แข็งแรง ไม่เจ็บป่วย การจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมโภชนาการเป็นเรื่องของการสร้างนิสัยเด็กที่ครอบคลุมถึงเรื่อง สุขนิสัย ความปลอดภัย จุดมุ่งหมายของกิจกรรมที่ส่งเสริมโภชนาการมีดังนี้ ส่งเสริมนิสัยในการรับประทานอาหารที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ ส่งเสริมให้เด็กมีสุขอนามัยที่ดี มีสุขนิสัยด้านการขับถ่าย การดูแลความสะอาดร่างกาย การนอนหลับพักผ่อนและการออกกำลังกายที่ถูกต้อง และส่งเสริมเด็กให้มีลักษณะนิสัยในการดูแลรักษาความปลอดภัยให้แก่ตนเองและผู้อื่น ซึ่งตรงกับ ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่12 (พ.ศ. 2560-2564) ในด้านการพัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะความรู้ และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า โดยการให้ความรู้แก่พ่อแม่หรือผู้ดูแลเด็กในเรื่องการมีภาวะโภชนาการที่เหมาะสม

นิติธร ปิลวาสน์.(2557) กล่าวว่า กิจกรรมที่ส่งเสริมด้านโภชนาการเป็นเรื่องของอาหาร การเลือกอาหารที่มีประโยชน์ มีคุณค่าทางโภชนาการ มีสารอาหารครบถ้วนและเพียงพอในแต่ละวัน ดังนั้น การสร้างพฤติกรรมการบริโภคเป็นการสร้างนิสัยการกินที่มีผลต่อพัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ สังคม และบุคลิกภาพ การบริโภคอาหาร หมายถึง การเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ และมีคุณค่าปราศจากสิ่งมีพิษ พร้อมทั้งให้คุณค่าทางโภชนาการ ได้รับสารอาหารครบทุกหมู่ และมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการของเด็กแต่ละวัย การบริโภคอาหารเป็นปัจจัยหลักที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต เพราะอาหารทำให้ร่างกายและระบบต่างๆ ภายในร่างกายเป็นปกติ สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ การบริโภคอาหารที่ถูกหลัก ครบถ้วน เพียงพอต่อความต้องการของร่างกายทุกมือ จะทำให้ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ไม่เจ็บป่วย ทำให้การดำรงชีวิตเป็นปกติ ทำให้คนเรามีภาวะโภชนาการที่ดี ในทางตรงข้ามถ้าเราบริโภคอาหารไม่ได้สัดส่วนกับความต้องการของร่างกายในแต่ละวัน หรือไม่ได้รับสารอาหารครบถ้วน จะทำให้การทำงานของร่างกายผิดปกติ หรืออาจเจ็บป่วยเป็นโรคต่างๆ หรือเกิดภาวะทุพโภชนาการ ถ้ารับประทานอาหารไม่เพียงพอจะทำให้ขาดสารอาหาร แต่ถ้าได้รับสารอาหารมากเกินไปจนความจำเป็นของร่างกายก็จะทำให้เกิดโภชนาการเกิน หรืออ้วน ทำให้เกิดโรคต่างๆ ได้ เช่น โรคหัวใจ เบาหวาน ความดันโลหิตสูง นอกจากนี้การรับประทานอาหารที่สุกใหม่ๆ สะอาด ปราศจากอันตรายจากสารปนเปื้อนต่างๆ ทำให้มีผลต่อสุขภาพ ร่างกายโดยรวมด้วย จากเหตุผลและสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่าชุดสื่อด้านโภชนาการสำหรับครูปฐมวัย จะสามารถทำให้ครูปฐมวัยพัฒนาความรู้ด้านโภชนาการได้หรือไม่ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย นำไปพัฒนาชุดสื่อด้านโภชนาการสำหรับครูปฐมวัยต่อไป

จากเหตุผลและสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่าชุดสื่อด้านโภชนาการสำหรับครูปฐมวัย จะสามารถทำให้ครูปฐมวัยพัฒนาความรู้ด้านโภชนาการได้หรือไม่ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย นำไปพัฒนาชุดสื่อด้านโภชนาการสำหรับครูปฐมวัยต่อไป

4. วัตถุประสงค์

4.1 เพื่อพัฒนาความรู้ด้านโภชนาการของครูปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

4.2 เพื่อพัฒนาการใช้สื่อด้านโภชนาการของครูปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

5. ขอบเขตการดำเนินงาน

ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ ความรู้ด้านโภชนาการของครูปฐมวัยโดยมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความรู้พื้นฐานด้านอาหาร ความรู้ด้านโภชนาการเด็กปฐมวัย สุขภาพโภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัย

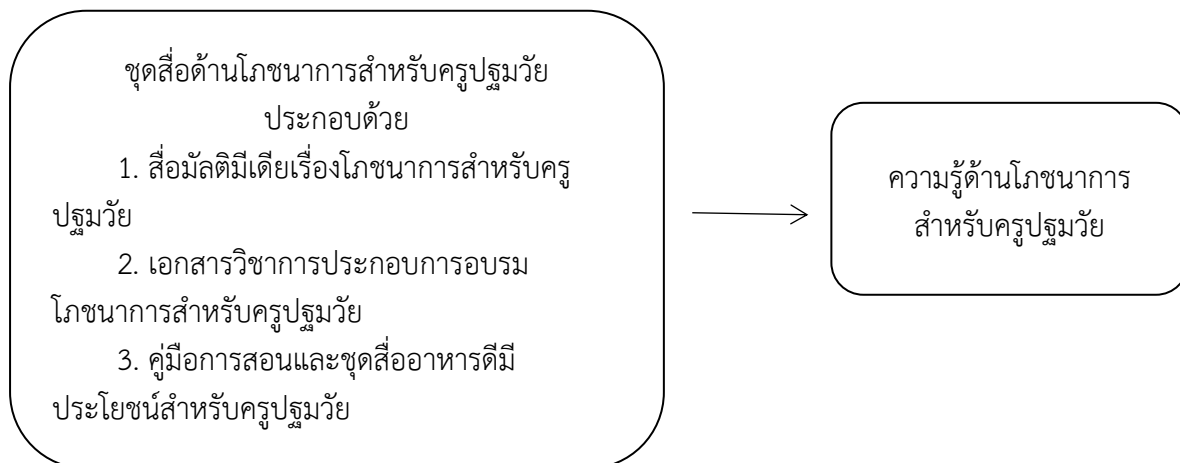
ขอบเขตด้านพื้นที่การศึกษา ได้แก่ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ภาคกลางตะวันตกจำนวน 5 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งบัว องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง องค์การบริหารส่วนตำบลวัดประดู่ และ เทศบาลตำบลธรรมศาลา

ประชากร ได้แก่ ครูปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ภาคกลางตะวันตกจำนวน 5 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งบัว องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง องค์การบริหารส่วนตำบลวัดประดู่ และ เทศบาลตำบลธรรมศาลา จำนวน 29 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 คน

ขอบเขตตัวแปร 1. ความรู้ด้านโภชนาการของครูปฐมวัย 2. ชุดสื่อด้านโภชนาการสำหรับครูปฐมวัย

6. ประเด็นหลักในการทบทวนวรรณกรรม/กรอบแนวคิดการวิจัย

7. วิธีดำเนินการ

แบบการวิจัยเป็นการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยอาศัยการวิจัยแบบทดลอง วัตถุประสงค์ก่อนและหลังการทดลองตามแบบแผนการ วิจัยแบบ One – Group Pretest – Posttest Design

การดำเนินงานมีขั้นตอนที่สำคัญ คือ

ระยะที่ 1 พัฒนาคำถามด้านโภชนาการของครูปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ระยะที่ 2 พัฒนาการใช้สื่อด้านโภชนาการของครูปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการทดลอง ปีการศึกษา 2561 ทำการทดลองเป็นเวลา 3 เดือน พื้นที่ๆละ 4 ครั้ง ครั้งละ 7 ชั่วโมง ระหว่าง 08.30 – 16.30 น. ซึ่งมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ขอความร่วมมือและประสานงานกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
2. เลือกกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 คน
3. ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ประชาชนชาวบ้าน และ ผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับโภชนาการ
4. ผู้วิจัยทำการทดสอบ (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ชุด ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ด้านโภชนาการสำหรับครูปฐมวัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
5. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยการจัดอบรมชุดสื่อด้านโภชนาการสำหรับครูปฐมวัย
6. เมื่อดำเนินการทดลองครบทุกพื้นที่ๆละ 4 ครั้งแล้ว ผู้วิจัยทำการทดสอบ (Posttest) วัดความรู้ด้านโภชนาการสำหรับครูปฐมวัยหลังการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างโดยแบบทดสอบวัดความรู้ด้านโภชนาการสำหรับครูปฐมวัยฉบับเดียวกับที่ใช้ในการทดลองก่อนการทดลอง
7. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานโดยหาค่าเฉลี่ยและเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการใช้ชุดสื่อด้านโภชนาการสำหรับครูปฐมวัย โดยใช้สูตร t - test for dependent samples (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2558: 104)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล/แหล่งข้อมูล ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ชุดสื่อด้านโภชนาการสำหรับครูปฐมวัย
2. แบบทดสอบวัดความรู้ด้านโภชนาการสำหรับครูปฐมวัย

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐดาว พิศาลพงศ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วริยา สมประชา ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กมลพร สนวนทอง ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการอาหาร
- 4.

การตรวจสอบความตรงของข้อมูลใช้วิธีการ การประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และ ค่าความยากง่าย

การวิเคราะห์ข้อมูลโดย การวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. หาสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. เปรียบเทียบความรู้ด้านโภชนาการสำหรับครูปฐมวัยก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สูตร t - test for dependent samples (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 104)

8. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยโดยสรุปที่สอดคล้องคล้อยกับวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดของโครงการ จำแนกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ตาราง1 ผลคะแนนวัดความรู้ด้านโภชนาการก่อนและหลังที่ได้รับการใช้ชุดสื่อด้านโภชนาการสำหรับครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 คน

ลำดับที่	คะแนนก่อน Pretest (40)	คะแนนหลัง Posttest (40)
ครูคนที่ 1	30	36
ครูคนที่ 2	27	34
ครูคนที่ 3	29	33
$\bar{X}$	28.66	34.33

จากตารางที่ 1 พบว่า ครูปฐมวัยที่ได้รับการอบรมด้วยชุดสื่อด้านโภชนาการ ได้แก่ สื่อมัลติมีเดียเรื่อง โภชนาการสำหรับครูปฐมวัย เอกสารวิชาการประกอบการอบรมโภชนาการสำหรับครูปฐมวัย และชุดสื่ออาหารดีมีประโยชน์ มีความรู้ด้านโภชนาการสูงขึ้น

ตาราง 2 ผลการประเมินการใช้ชุดสื่อด้านโภชนาการสำหรับครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 คน

1. ด้านเนื้อหา							
	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5	ข้อ 6	รวม
คนที่ 1	4	4	4	5	4	4	4.17
คนที่ 2	5	4	5	5	5	5	4.83
คนที่ 3	4	5	5	4	5	5	4.67
ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	4.33	4.33	4.67	4.67	4.67	4.67	4.56
ค่า S.D.	0.58	0.58	0.58	0.58	0.58	0.58	0.35
การแปลผลคะแนน	ดี	ดี	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก

2. ด้านผู้สอน							
	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5	ข้อ 6	รวม
คนที่ 1	5	4	5	5	5	4	4.67
คนที่ 2	5	4	5	4	5	4	4.50
คนที่ 3	5	5	5	5	4	4	4.67
ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	5.00	4.33	5.00	4.67	4.67	4.00	4.61
ค่า S.D.	0.00	0.58	0.00	0.58	0.58	0.00	0.10
การแปลผลคะแนน	ดีมาก	ดี	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดี	ดีมาก

3. ด้านภาพรวมของการใช้สื่อและประโยชน์ของสื่อ							
	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5	ข้อ 6	รวม
คนที่ 1	5	5	4	5	5	5	4.83
คนที่ 2	5	5	4	4	4	5	4.50
คนที่ 3	5	5	5	5	4	4	4.67
ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	5.00	5.00	4.33	4.67	4.33	4.67	4.67
ค่า S.D.	0.00	0.00	0.58	0.58	0.58	0.58	0.17
การแปลผลคะแนน	ดีมาก	ดีมาก	ดี	ดีมาก	ดี	ดีมาก	ดีมาก

จากตารางที่ 2 พบว่าครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี มีผลประเมินการใช้สื่อด้านโภชนาการของครูปฐมวัยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านเนื้อหา มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 แสดงว่ามีความสามารถในการใช้ชุดสื่ออยู่ในระดับดีมาก 2. ด้านผู้สอน มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 แสดงว่ามีความสามารถในการใช้ชุดสื่ออยู่ในระดับดีมาก 3. ด้านภาพรวมของการใช้สื่อและประโยชน์ของสื่อ มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 แสดงว่ามีความสามารถในการใช้ชุดสื่ออยู่ในระดับดีมาก สรุปครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี มีการพัฒนาในการใช้สื่อด้านโภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05

กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันและบทเรียนจากการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ พัฒนาความรู้ด้านโภชนาการ และพัฒนาการใช้สื่อด้านโภชนาการของครูปฐมวัยของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

ข้อค้นพบในส่วนของปัจจัยเอื้อต่อความสำเร็จที่สำคัญ คือ ความร่วมมือระหว่างคณะผู้วิจัยและครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

9. อภิปราย

จากการวิจัย พบว่า ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ที่ได้รับการอบรมชุดสื่อด้านโภชนาการสำหรับครูปฐมวัย มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องโภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานงานวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า การอบรมชุดสื่อด้านโภชนาการสำหรับครูปฐมวัย สามารถพัฒนาความรู้เกี่ยวกับเรื่องโภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัย โดยอภิปรายได้ดังนี้

1. ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ก่อนได้รับการอบรมชุดสื่อด้านโภชนาการสำหรับครูปฐมวัย มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 28.66 และหลังได้รับการอบรมชุดสื่อด้านโภชนาการสำหรับครูปฐมวัย มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 34.33 และเมื่อทดสอบค่าความแตกต่าง ระหว่างก่อนและหลังการทดลองโดยใช้ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา T-test พบว่า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี จำนวน 3 คน มีการพัฒนาความสามารถในการใช้สื่อด้านโภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัยหลังจากได้รับการอบรมการใช้ชุดสื่อด้านโภชนาการสำหรับครูปฐมวัย โดยวัดความสามารถในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ผ่านสื่อการสอนโภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัย สูงขึ้นอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ.05

10. ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1. ในการจัดกิจกรรมชุดสื่อโภชนาการสำหรับครูปฐมวัยได้แก่ สื่อมัลติมีเดียเรื่องโภชนาการสำหรับครูปฐมวัย เอกสารวิชาการประกอบการอบรมโภชนาการสำหรับครูปฐมวัย และชุดสื่ออาหารที่มีประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ลงมือปฏิบัติมากกว่าการบรรยายทำให้กิจกรรมน่าสนใจและน่าสนใจมากขึ้น

2. การพัฒนาการใช้สื่อด้านโภชนาการของครูปฐมวัย ครูปฐมวัยจะได้รับเทคนิคต่างๆในการผลิตสื่อแต่ละชิ้น มีประโยชน์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนของครูปฐมวัย

2) ข้อเสนอเชิงนโยบาย

1. เสนอนโยบายให้ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูปฐมวัย ในเรื่องโภชนาการในโรงเรียน

3) ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อโภชนาการของเด็กปฐมวัย